

Script: betekenisvol leren stimuleren door dialoog en interactie

In deze module geven we je inzicht in wat dialoog en interactie is, waarom het belangrijk is in functie van een motiverende en krachtige leeromgeving en hoe je ermee aan de slag kan.

Interactie

Als je interactie stimuleert in je klas, creëer je een omgeving waar leerlingen ideeën, perspectieven en gevoelens leren delen. Ze ontdekken en onderzoeken andermans ideeën, perspectieven en gevoelens, waardoor hun denken, voelen en handelen kan groeien en bloeien.

Met andermans ideeën bedoelen we ideeën van andere personen, maar ook van boeken, cartoons, online video's, artikels, films, voorwerpen, dieren, planten,... Als we van interactie een motiverende en krachtige leeromgeving willen maken, is het belangrijk leerlingen te ondersteunen om op een respectvolle manier in interactie te gaan, actief te luisteren en nieuwsgierigheid te kweken naar anderen toe.

Dialoog

En daar kan dialoog een meerwaarde zijn. Dialoog is een specifieke manier van interactie. Het geeft ruimte aan de verschillen, waardoor je tot een constructief debat kan komen.

Waarom zou je investeren in dialoog en interactie in jouw klas? Waarom is het onderdeel van een motiverende en krachtige leeromgeving?

De klas is een mini-maatschappij, een mix van verschillende ideeën, gevoelens en acties. Het is een speeltuin waar kinderen kunnen spelen met en leren hoe met anderen om te gaan.

Jij hebt de mogelijkheid om hier een veilige omgeving van te maken waar leerlingen op hun eigen tempo en op hun eigen manier kunnen leren. De leerlingen maken er zo een gewoonte van om op een respectvolle manier in interactie te gaan, ze ervaren de waarde van interactie en dialoog en voelen zich meer zelfverzekerd over zichzelf, hun leren en hoe een gemeenschap op te bouwen. Of niet.

Bovendien, als je daarnaast maatschappelijke uitdagingen gebruikt als basis om van te leren, moet je in staat zijn om het concept van interactie en dialoog te begrijpen. Omdat maatschappelijke vraagstukken complex zijn, is er niet één vast antwoord en iedereen heeft verschillende normen en waarden.

Om dus in staat te zijn om met maatschappelijke vraagstukken te werken en ervan te leren, hebben leerlingen elkaar nodig om verschillende perspectieven, kennis, normen en waarden te ontdekken en onderzoeken en om oplossingen voor die vraagstukken op het spoor te komen. Leerlingen doen dit uiteindelijk ook in hun dagelijkse leven: omgaan met maatschappelijke uitdagingen. Zouden we hen dan niet helpen om dit te doen?

Hoe zorg je voor dialoog en interactie?

OK, dus nu komt de vraag van één miljoen: hoe ga je aan de slag met dialoog en interactie in je klas?

Open vragen

Eén manier om dialoog en interactie te stimuleren, is door een specifieke vraagtechniek te gebruiken. Stel open vragen. Vraag bijvoorbeeld niet "Is plastic soep een probleem?", maar vraag eerder "Wat denk je van plastic soep?" of "Wat zou plastic soep kunnen betekenen?".

Vragen die de interactie kleurrijker maken

Stel vragen die dieper doen nadenken, waardoor ook de interactie kleurrijker wordt. Je kan een lijst met voorbeeldvragen in deze module terugvinden, zoals Ben je akkoord, niet akkoord of twijfel je? Waarom? Hoe kijk jij er naar? Hoe voel je je hierbij?

Herformuleer of vat antwoorden samen

Controleer of je leerlingen het onderwerp begrijpen door te herformuleren of samen te vatten wat je hoorde en door te vragen of het dat is wat de leerling bedoelt.

Laat ruimte voor verschillende meningen

Verzamel verschillende meningen van je leerlingen door te werken met stellingen als "Elke school zou alles van plastic moeten verbieden" en laat hen hierover discussiëren.

Je zou ook een dilemma kunnen geven waar ze uit moeten kiezen, zoals 'Plastic zorgt enkel voor vervuiling en zou verboden moeten worden in scholen' OF 'Plastic is onmisbaar en helpt ons op school, dus het moet blijven'. Ze moeten één stelling kiezen en hun keuze onderbouwen. Door naar de argumenten van anderen te luisteren, kunnen ze beslissen om van mening te veranderen.

Ondersteunende tools

Om leerlingen te ondersteunen om in dialoog te gaan en het hen gewoon te maken om op een respectvolle manier in interactie te gaan, zijn hulpmiddelen zoals gespreksstarters nuttig. Je kan ze in deze module terugvinden, samen met gespreksleidraden. Verder kan je ook digitale tools zoals het digibord of digitale 'post-its' gebruiken. Dit maakt het gesprek zichtbaar, valideert alle meningen en geeft de studenten de kans om hun mening te vormen op hun eigen tempo.

Tenslotte kunnen werkvormen uiterst handig zijn om dialoog en interactie te ondersteunen en tegelijkertijd een maatschappelijke uitdaging vast te pakken. Je vindt in deze module verschillende werkvormen om je op weg te helpen, zoals 'Hoepel in'. Je zult merken dat ze vaak verschillende aspecten combineren die in deze video aan bod komen.